

ENAKOPRAVNOST

ALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK LOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), NOVEMBER 6, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 261

**Kupujte
VOJNE BONDE!**
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaš v tem listu
so uspešni

**Kupujte
VOJNE BONDE!**
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

ZAHTEV PO ODPRAMI DELAVSKIH DOBRIN SO ŽE TU

omaj se čutijo republikanci nekoliko močnejši, že zahtevajo preklic delavstvu koristnih zakonov.

WALLACE NAGLAŠA VZROKE REPUBLIKANSKEGA PORASTA

WASHINGTON, 5. novembra. republikanski voditelj, je izjavil, da je napravila administracija že dovolj napak in da je bil že čas, da jo je ljudstvo poklicalo na odgovor.

Izraz ljudske nevolje
Demokratski poraz predstavlja nevoljo nad razsipnostjo administracije in nad nastavljanjem v vladnih službah ljudi, ki bi morali delati doma v svojih krajih v vojni industriji.

Mnenje podpredsednika Wallace-a
Podpredsednik Wallace pa pripisuje ojačenje republikancev sledečim dejstvom: Milijoni mladih državljanov niso volili, ker se nahajajo v armadi. Prav tako je bila večina vojnih delavcev brezposlena, da bi šla na volišča. To dejstvo je prikrajšalo demokratsko stranko za njeno največjo podporo. V časih, kakršni so sedanj, obstoja velika proporcija ljudstva iz ljudi, "ki jim nič ne manjka, taki ljudje pa so večinoma vedno bolj republikanskega naziranja."

Harry Hopkins napoveduje premeščanje delavstva v nujne vojne industrije

malu bo zaposlenih nadaljnjih šest milijonov ljudi — moških, žensk in otrok. — Produkcija za civilno uporabo bo morala čakati.

NEW YORK, 5. novembra. — Harry Hopkins, posebni asistent predsednika Roosevelta, je danes napovedal prisilno delavsko politiko za delavce — za moške, ženske in otroke — na domači fronti; milijone delavcev v nameščenih pri vojnih delih, zaposlilo se bo nadaljnjih šest milijonov delavcev, ki so zdaj brezposelni.

Mnogo glavobola, toda tudi dovolj aspirina
"Pri vsem tem bo še mnogo glavobola, toda tudi dovolj aspirina," izjavlja Hopkins v članku v "American Magazine," v katerem pravi, da se mora moštvina in žensko delovno moč enakovredno porazdeliti.

To je bilo zdaj privikar, da je Hopkins, ki je tako blizu predsedniku, kakor je Hopkins, izrazil po potrebi premeščanja civilnih delavcev od svojih sedanjih delovnih mest na vojno industrijo. S tem bomo Hopkins, da se bo zaposlilo 4-5 milijonov žensk, 900,000 starejših delavcev in 1,200,000 dečkov in deklic.

Razporeditev delavstva
"Danes je v industrijah, ki izdelujejo zgoz prodaje za civilno uporabo, kakor živila, čevljarstvo, pletenine, železninske potrebščine in podobno (hardware) in pohištvo, — 9,766,000 delavcev," pravi Hopkins. "Od teh se jih lahko 7,166,000 premosti v vojno industrijo. S tem bomo dobili realistično sliko, kako malo se bo produciralo za civiliste in kako mnogo za bojne sile."

Premeščanje na debelo
Iz skupine električne masinarije, v kateri kategoriji je zaposlenih 550,000 delavcev, bo

ZADNJE VESTI

4,000 ITALIJANOV UJETIH
Angleški glavni stan v egiptski puščavi, 6. novembra. — Angleške čete se nahajajo danes že več kot 83 milj zapadno od Alamein črte.

Danes je bil zajet poveljnik italijanske Trento divizije, gen. Francisco Scotti s 4,000 italijanskimi vojaki vred. Na jugu so Angleži obkolili velike skupine italijanske pehote, ki so jo Nemci prepustili njihovi usodi.

General Montgomery, poveljnik angleških in zavezniških čet, je danes izjavil svojim vojakom: "Mi smo izvojevali popolno in dokončno zmago. Hun je strl. "Nikoli nisem pričakoval tako absolutne zmage. Sovražnik je popolnoma strl. Nekateri njegovi oddelki beže v prizadevanju, da nam uidejo. Oni oddelki, na katere bomo trčili na jugu, so že zdaj v naši vreči."

Prodiranje ameriškega vojaštva na Guadalcanalu

Ameriški marini so prodrli od 1. novembra dve milj daleč na zapadnem koncu otoka.

WASHINGTON, 5. novembra. — Danes so izbruhnili srditi boji na novem sektorju Guadalcanala, kjer se ameriške čete že od prej tako uspešno bore proti Japoncem. Komunikacije naznanjajo, da je bilo dne 3. novembra na nekem zapadnem odseku Guadalcanala ubitih 350 japonskih vojakov ter zaplenjenih troje poljskih topov, tucat 37-milimetrskih topov in 30 strojnica.

Ameriško letališče je glavna točka vsega ameriškega in japonskega bojevanja in napadanja. Japonci si zdaj prizadevajo, da bi izvalili Amerikance od tega letališča proti zapadu, da bi imeli z napadom na letališče lažje delo. Ameriški marini so pričeli svojo ofenzivo proti zapadu dne 1. novembra ter so od tedaj prodrli dve milj daleč.

PRODAJA OGROMNE KOLIČINE ŽGANJA

COLUMBUS, 5. novembra. — Prebivalci države Ohio, kjer se je pretekli ponedeljek podražilo žganje z dodatnimi davki za 45 centov pri kvartu, so izdali pretekli teden, preden je postal ta davek polnomočen, \$5,049,000 za žganje.

Tozadevno izjavo je podal danes Don A. Fisher, pomožni direktor Urada za kontrolo žganja v državi Ohio, ko je pregledal izkaze 240 vladnih prodajalnih izmed 250, kjer prodajajo žganje.

Na dopustu

V sredo jutraj je prišel na sedem-dnevni dopust korporal Laddie Debevec, sin Mr. in Mrs. Matt Debevec, 1110 E. 72 St. Laddie je bil pred vstopom k armadi uslužben v tiskarni Enakopravnosti. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu, mi mu pa želimo, da bi se dobro bavaval v krogu prijateljev!

Na sedem-dnevnem dopustu se nahaja saržant Fred Zele, sin Mrs. Zele, 21068 Arbor Ave. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo obilo zabave.

STALINGRAD --OGROMEN NEMŠKI GROB

V Stalingradu je padlo doslej nad 100,000 Nemcev, uničenih pa je bilo 800 tankov in tisoč letal. — Brambovci Stalingrada pozdravljajo Stalina.

MOSKVA, petek, 6. novembra. — Sovjetski komunikacije naznanjajo, da je večer padel in umrl val za valom nemškega vojaštva, ki je napadalo razstreljene ulice Stalingrada. Prav tako drži ruska armada trdno svoje postojanke na Kavkazu, kjer je celo pridobila na ozemlju.

Velike nemške izgube v Stalingradu
V svojih brezuspešnih napadih, da bi se polastili Stalingrada, so izgubili doslej Nemci nad 100,000 mož, 800 tankov in tisoč letal, kakor naznanja moskovski radio, ki kvotira pismo, katero so naslovili brambovci Stalingrada na premierja Josipa Stalina.

Vsi napadi odbiti
Komunikacije javlja, kako je sovražnik večeraj neprestano metel v bitko za Stalingrad nove rezerve svojega moštva in kako so bili vsi napadi odbiti z velikimi izgubami za Nemce.

Severnozapadno od Stalingrada je bilo večeraj ubitih nadaljnjih 800 Nemcev in razdejanih je bilo pet sovražnih utrjenih postojank.

Ista nemška smola na Kavkazu
Na Kavkazu so Rusi eliminirali skupino nemških strelcev z avtomatičnimi puškami in 700 nadaljnjih nacistov ter uničili 4 tanke in več motornih vozil.

Nemci priznavajo v svojih poročilih srdito rusko obrambo.

IZGUBE OSIŠČA NARAŠČAJO

ANKARA, 4. novembra. — Potniki, ki so prispeli iz Bolgarije, poročajo, da se prepelje vsak dan skozi Bolgarijo po 2,000 ranjenih nemških vojakov iz Egipta. Bolgarske oblasti so naredile prostor za 8,000 teh ranjencev.

VLADA—KONZUMENT POSNETEGA MLEKA

WASHINGTON, 5. novembra. — Poljedelski tajnik Wickard je danes ukazal mlekarskim družbam, naj prihranijo 90 odstotkov posnetega mleka za vladno uporabo.

Smrtna kosa

Snoči je preminil v mestni bolnišnici John Parac, star 49 let, rodom iz sela Ružič v Dalmaciji. Pokojni je podlegel po devet-mesečni bolezni in po številnih operacijah. Do časa svoje bolezni je vodil 18 let brivnico v St. Clairski okolici. V stari domovini zapuša brata Antona in mater, tukaj pa sestro Stano, poročeno Strunja, in soprogo Marijo, rojeno Novak, doma iz Prekmurja. Družina stanuje na 5807 Bonna Ave.

Truplo bo položeno na mrtvaški oder v kapeli Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., jutri jutraj, odkoder se bo vršil pogreb v ponedeljek zjutraj v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in nato na pokopališče Calvary. Bodi mu ohranjen blagospomin, prizadetim pa naše sožalje!

Morilec bo končal na električnem stolu

Zločinec, ki je posilil in umoril dvoje malih deklic, je bil spoznan za krivega umora po prvem redu.

WHITE PLAINS, N. Y., 5. novembra. — Edward Haight, star 17 let, ki je dne 14. septembra v Bedford Village posilil in umoril dvoje malih sester, je bil spoznan za krivega umora po prvem redu, za kar bo moral umreti na električnem stolu.

Krivdorek je izrekla porota, ki je sestojala iz šestih mož in šestih žena. Porotniki so ga spoznali za krivega v obeh slučajih po posvetovanju, ki je trajalo eno uro in 36 minut. Haight se je smehljaj, ko je slišal odlok porote.

Tekom obravnave je bilo porotnikom, ki so vsi oženjeni oziroma porotnice so omožene, povedano, kako je lopov izvalil mali sestrici, 7-letno Margaret in osem let staro Helen Lynch na svoj avtomobil, s katerim ju je odpeljal na neko samotno mesto, tamkaj izvršil nad otrokoma svoj gnusni zločin, nato pa ju ubil.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKO SLOVENCEV

Milwaukee. — John Rezel, o katerem je Prosveta poročala, da je naglo umrl v Maconu, Ga. pri svojem sinu vojaku, pri katerem je bil na obisku, je bil član društva 104 SNPJ v West Allisu in predsednik društvene nadzorne odbora. Poleg sina zapuša hčer in nečaka, v Kansasu polsestro, v stari domovini pa brata in štiri sestre.

Švicarski list o razmerah v Jugoslaviji

Doslej je bilo deportiranih 60,000 Slovencev v Italijo, 145,000 pa deloma v Nemčijo, deloma v zasedeno Rusijo.

List "Aufbau" iz Zuericha je natisnil članek z naslovom "Vladanje osišeča in bodočnost Balkana". — Nemčija, Italija, Rumunija, Madžarska in Bolgarska so si razdelile med seboj jugoslovanski plen. Takozvana Neodvisna Hrvaška sama pa je tudi le plen — tudi tam vladajo osvojevalci.

Deportacija Slovencev

Mala Slovenija je bila razdeljena na trije, med Nemčijo, Italijo in Madžarsko. Dozdaj je bilo deportiranih že 60,000 Slovencev iz italijanskega dela v Italijo. Iz nemškega dela pa je bilo izgnanih 145,000 Slovencev, deloma v Rajh, a deloma v zasedeno Rusijo.

Grozna usoda Slovencev

Slovenec, ki so ostali v domovini, grozi usoda, da bodo deloma germanizirani, a deloma italijanizirani.

Nasprotniki laške uprave in nezadovoljniji morajo v koncentracijske tabore, ali pa jih ustrelje kot talce o priliki sabotažnih dejanj.

Kako je v "svobodni" Hrvatski

Na podoben način delajo tudi v takozvani svobodni Hrvaški, dočim so Madžari v krajih, katere so zasedli, prekosili celo Nemce v svoji masčevalnosti. Njihovo razsajanje je bilo tako grozno, da je mnogo Srbov zbežalo v zasedeno Srbijo, akoravni tam vladajo Nemci, o katerih ne bo nikdo trdil, da so dobri in blagi.

NEMCI IN ITALIJANI NA DIVJEM BEGU V EGIPTU

Zmaga je že zdaj popolna ter preostaja samo še popolno uničenje sovražnika.

NEMCI VARUJEJO SVOJO KOŽO TER ŽRTVUJEJO ITALIJANE

KAIRO, 5. novembra. — Angleški tanki preganjajo zlomljeno in krvavečo armado osišeča preko puščavskega peska zapadnega Egipta, dočim je angleški poveljnik sporočil svojim četam, da so že izvojevale popolno zmago ter da jim zdaj preostaja samo še popolno uničenje osišeča v severni Afriki.

Znaki panike in demoralizacije
Angleški in ameriški letalci, ki grmijo nad četami osišeča pred vrstami angleških tankov, bombardirajo sovražnika noč in dan ter mu ne dajo niti trenutka pokoja. Nemci in Italijani beže v divjem begu nazaj. Pri osišeču so se pojavili definitivni znaki panike in demoralizacije. Poročila naznanjajo, da je puščava in obala polna gorečih in kadečih se nemških in italijanskih tankov in trukov, ki jih je hotel sovražnik sicer rešiti, toda ni imel več časa za to.

Napad na Kreto

Velika skupina angleških in ameriških bombnikov je napadla v sredo tudi letališče na Kreti, odkoder je prevažal maršal Rommel svoje vojaštvo po zraku v Egipt.

Zavezniki neusmiljeno bijejo osišeče

Angleški osmi armadni zbor in njegovi brezdomski zavezniški — bojujoči se Francozi, Grki,

Poljaki kakor tudi Čehi in Jugoslovani — prodira nevdržno naprej tesno za petami razbitih in bežečih nemških in italijanskih čet maršala Rommela.

Zavezniška letala so tako učinkovito prerezala Rommelu njegove komunikacije preko Sredozemskega morja, da ga ni tekom zadnjih petih tednov dosegel niti en parnik, naložen z oljem.

Nemci varujejo svojo kožo

Poročila s fronte naznanjajo, da nemški afriški zbor žrtvuje ob vsaki priliki Italijane v tem boju. Angleške prednje straže namreč ugotavljajo, da obstoje zadnje straže osišečnih čet, ki se umikajo, večinoma iz Italijanov, ki morajo kriti umik, da Nemci tem laglje beže. Tudi orožje teh zadnjih straž je večinoma italijanskega izdelka.

Vsi znaki kažejo, da si prizadeva maršal Rommel v prvi vrsti rešiti svojo lastno, nemško moštvo, dočim prepušča Italijane njihovi usodi.

Izgube nemških poveljnikov

Angleži so že večeraj naznanili, da je bil general von Stumme, prvi nemški poveljnik za Rommelom, ubit, general Ritter von Thoma, tretji v poveljstvu, pa je padel v angleško ujetništvo.

General von Thoma je bil ujet, ko se je ugal na minskem polju njegov oklopni avtomobil, v katerem se je peljal. Thoma in možje, ki so bili z njim, so poskakali iz avtomobila, nakar so jih Angleži zajeli.

Velike izgube osišeča

Angleško poročilo je že večeraj javljalo, da je ujetih nad 9,000 vojakov osišeča; današnja poročila pa naznanjajo, da znašajo izgube osišeča na mrtvih, ranjenih in ujetih že nad 45,000 mož.

Silo za ognjilo

Angleški častniki izjavljajo: "Mi dajemo zdaj Nemcem to, kar so dajali slednji civilnemu prebivalstvu Francije, ko je tekom svojega poraza bežalo po cestah iz bombardiranih mest."

Zdaj bo pričelo padati vseposod

Sir Stafford Cripps je izjavil, da je sedanja zavezniška ofenziva v Egiptu samo ena izmed mnogih, ki so v načrtih in ki se bodo kmalu pričele. "To je samo uvod tega, kar lahko Nemci in njihovi laški lakaji pričakujejo tekom prihodnjih mesecev."

Samomor 9-letnega dečka in 10-letne deklice

TAMPA, Fla., 5. novembra. — Tukajšnja policija je danes povedala, kako je neki neznan incident na otroškem igrišču povzročil samomor nekega devet let starega dečka in 10 let stare deklice.

Zrtvi sta deček Robert E. Gibson in deklica Mary Helen Bickley. — Robertu je baje po nesreči padel njegov žepni nož, ki je zadel deklico na oko, nakar je pričela deklica jokati. Deček pa ji je dejal, naj si obriše kri ter se z njim dalje igra.

gra. Ker deklica ni hotela, je deček rekel: "Potemtakem mi ne preostane ničesar drugega kakor da se obesim."

In res, nekaj ur pozneje so našli dečka visečega z nekega drevesa. Odpeljali so ga naglo v bolnišnico, kjer pa je umrl.

Dečka so pokopali pretekli teden. Ko so se dekličini starši vrnili od pogreba, ni bilo deklice nikjer. Šli so jo iskat ter našli tudi njo obešeno na nekem drevesu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" Za in proti kongresu

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6291 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiku):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PRETEKLE VOLITVE

Clevelandski "Press" pravi v svoji številki od srede, da so dale sedanje volitve novo življenje našemu političnemu sistemu dveh strank.

Vsaj kar se tiče republikanskih volilcev, so slednji doprinesli svoj delež, da ožive republikansko stranko. Zdaj je treba samo počakati, da se bo videlo, če so zmognili republikanski voditelji prevzeti zopet svojo vlogo žilave in konstruktivne opozicije.

Republikanci so bili dolga leta številčno tako brezupno šibki v kongresu, da so razvili kompleks inferiornosti ter da so izgubili vsak smisel o tradicionalnih odgovornostih manjšine. Ta kompleks inferiornosti je prevladoval med republikanci v tolikšni meri, da so se vzdrževali vsake korektivne kritike celo proti zmotnim naziranjem takih demokratov kakor sta Byrd iz Virginije in Tydings iz Marylanda.

Demokratska stranka pa je bila na drugi strani dolga leta tako močna, da je newdealerska administracija smatrala, da lahko dela, kar hoče. Ker ni bilo nobenega učinkovitega izziva od manjšinske stranke, je delala vladajoča večina razne napake, za katere je bilo treba drago plačati, in je često padla v velike zablode.

Za velike republikanske pridobitve navajajo več vzrokov, kakor: demokratom je škodilo dejstvo, ker so je razmeroma malo ljudi udeležilo volitev; mladina novega deala je večinoma v ameriški oboroženi sili; newdealersko delavstvo je v tovarnah, kjer je preveč zaposleno, da bi se moglo udeležiti volitev, in končno, da so se farmarji vrnili k svoji tradicionalni lojalnosti do republikanske stranke.

Toda vsi ti izgovori ne morejo pojasniti tako ogromne zmage, kakršna je bila zmaga republikanskega gvernerskega kandidata Deweya v državi New York, niti ne poraza močnih demokratskih mašin v daleč vsaksebi ležečih državah. Zdi se, da je za temi dejstvi tičal vse močnejši motiv kakor pa navadni in enostavni strankarski manevri.

To je bilo predvsem—protestno glasovanje, pravi "Press." Ljudstvo, ki je glasovalo za republikance, ni glasovalo za republikance kot take, pač pa proti administraciji.

S svojim glasovanjem ni dalo izraza svoji opoziciji proti vojni. Celotno propagatorji osiše, ki bodo gotovo rekli to, niso tako neumni, da bi to verjeli. Ljudstvo je dalo s svojim glasovanjem izraza svojemu nezadovoljstvu z vodstvom sedanje vojne in sedanjim prizadevanjem, da se izvaja zmago.

Ljudstvo ne zahteva manj, temveč več vojnega prizadevanja. Ljudstvo ne zahteva manj, temveč več vodstva. Ne manj, temveč več akcije.

Ko je administracija odložila preusmerjenje vojne industrije v vojno produkcijo, odložila racioniranje goriva in kavčuka, kontrola inflacije, ureditev vprašanja delavskih mezd in ur, odložila stabilizacijo delavskih moči, reorganizacijo pomorskih sil ter neprestano odlagala in odlagala za objavo neugodnih vesti z bojišč, se je s tem brdilo zmotila v inteligenci svojih volilcev.

Predsednik in demokratični voditelji v kongresu so prepozno ugotovili, da koraka ljudstvo daleč v ospredju pred Washingtonom.

Vse to pa ne pomeni nesreče, temveč opravičenje demokracije. Kongres bo pričel zopet funkcionirati kot sodružica veja vlade, ne pa samo kot pečat njenega ekskluzivnega vladanja.

Vse to ne bo oslabilo moči predsednika in vrhovnega poveljnika naših oboroženih sil. On potrebuje popularen mandat za večje vojno prizadevanje. Ta mandat ima. On potrebuje konstruktivno kritiko opozicijske stranke. To kritiko bo dobil. On potrebuje kongres, ki bo nosil svoj delež bremena. Ljudstvo je s svojim glasovanjem poskrbelo, da se bo tudi to zgodilo.

Pod tem naslovom je bil "Amerikanskemu Slovincu" z dne 24. oktobra t. l. priobčen članek izpod peresa Mr. A. Grdina, Cleveland, Ohio.

Mr. Grdina je pisal in poročal o slovenskem kongresu v taki obliki in v takem tonu, kot si on namen sklicanja kongresa predstavlja. Kot ameriški državljani, ima Mr. Grdina svobodo in pravico, da svoje mnenje o slovenskem kongresu izrazi, kot mu njegovo srce veleza. Mr. Grdina ima pravico do tega in teh pravic mu noben odrekati ne more. Zato tudi ni moj namen oporekati onemu, kar je Mr. Grdina pisal, ker kot rečeno imam je pravico do izraza, ker mu to ameriška ustava dovoljuje. In ker Mr. Grdina to pravico priznava, si istočasno pridržim pravico, da tudi jaz povem, kaj mislim o sklicanju "slovenskega kongresa".

Ko se je 19. aprila 1941 ustanovilo pomožno akcijo, se je že takrat od gotovih strani pripočelo, da naj bi se ustanovilo tudi politično akcijo. Po resnem razmisletju se je zaključilo, da je v prvi vrsti potrebna pomožna akcija, s pripravami za politično akcijo pa naj se odloži ali počaka do primerne časa ali do tedaj, ki se bo videlo, da je taka akcija potrebna.

Sedanje razmere pri nas v Ameriki, kakor tudi v starem kraju so take, da je odbor pomožne akcije prišel do zaključka, da je čas, da se tudi s politično akcijo začne.

Nastalo je vprašanje, kako se lahko akcijo pričeti? Kako naj bi z delom za ustanovitev politične akcije začelo? Člani pomožne akcije se niso smatrali za pravomočne, da bi na lastno odgovornost tako akcijo ustanovili. Mnenje odbora pomožne akcije je bilo in je, da pri ustanovitvi politične akcije bi se moral slišati glas vsega slovenskega naroda v Ameriki. Šele potem, ko bi se slišal glas našega naroda širom Amerike, bi se lahko moglo trditi, da je politična akcija v resnici "Politična akcija slovenskega naroda v Ameriki". Iz tega razloga je bilo določeno, da se skliče "SLOVENSKI KONGRES", z namenom, da se politična akcija ustanovi.

Vprašanje je nastalo, kako naj se kongres skliče, ali bolje rečeno, kdo naj se za sklicanje kongresa zavzame? Ker že imamo odbor pomožne akcije, si je ta odbor nadel nalogo, da skliče kongres. Nekdo je moral z delom pričeti, torej je s tem delom začel odbor pomožne akcije.

Pri seji pomožne akcije, ki se je vršila 20. oktobra t. l., je odbor določil program kongresa, ki vsebuje tri referate in sicer:

- 1) VOJNA IN AMERIŠKI SLOVENC
- 2) POLOŽAJ SLOVENCEV V JUGOSLAVIJI IN ZAMEJNIM DRŽAVAM TER NJIH BODOČNOST
- 3) POLITIČNA AKCIJA AMERIŠKIH SLOVENCEV

Pri dotični seji se je tudi sklenilo naprositi razne osebe širom Amerike, da bi sodelovale in za kongres potrebne resolucije pripravile. Člani teh odborov so izbrani tako, da bodo zastopali vse naše podporne, politične in kulturne organizacije in slovenske ustanove.

Mr. Vincent Cainkar, predsednik odbora za pomožno akcijo, je bil naprošen in pooblaščen, da pismenim potom naprosi in povabi vse one, ki jih je pomožni odbor določil, da bi sodelovali in pri sestavi za kongres potrebnih resolucij pomagali.

Predsednik pomožne akcije je nato razposlal sledeče okrožnice in pozive:

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR — SLOVENSKA SEKCIJA

Cenjeni:

Kakor Vam je bržkone že znano, so se vsled velike nevarnosti, ki preti nesrečni Sloveniji v političnem oziru po vojni, vse naše organizacije, delujoče v slovenski sekciji Jugoslovanskega pomožnega odbora za gromotno pomoč stari domovini zavzele za politično akcijo, ki naj skuša po vseh svojih močeh odvrniti tisto grožnjo nevarnosti. Da se ta akcija zanese med najširše plasti slovenskega življenja v Ameriki, so zastopniki omenjenih slovenskih ustanov na svojem sestanku v septembru letos sklenili sklicati slovenski narodni kongres, ki se ima vršiti dne 5. in 6. decembra letos v Clevelandu, Ohio, ter določiti temu našemu gibanju smernice in vodstvo.

Pripravljalni odbor je imel v torek dne 20. oktobra svojo sejo glede nameravanega slovenskega narodnega kongresa ter sprejel sledeče zaključke:

1. Da se kongres začne že v soboto 5. in zaključi 6. decembra. V soboto naj se izvoli potrebne odbore za vodstvo kongresa ali pa vsaj odbor za resolucije, poverilni odbor in ščit morda kak drugi odbor ter izvrši vse preliminarne delo, v nedeljo pa se takoj začne z referati.
2. Da se poskuša dobiti zastopnika washingtonske vlade, zastopnika Ameriškega glavnega kongresa in povabi župana Lauschetta, da prisostvuje ali nas vsaj pozdravi.
3. Da se ministru Snoju in drugim predstavnikom jugoslovanske vlade dovoli prisostvovati in kongres pozdraviti, če hočejo, toda ne referirati ali na kak način sodelovati, da bi se dobilo utis, da je priredba pod njihovim vplivom.
4. Da se razpošlje poleg aple v listih na organizacije, da pošljejo zastopnike, tudi pisma direktno društvom in vsem organizacijam ter naprosi voditelje centraliziranih organizacij, da se sami apelirajo na svoja podružnice, da volijo delegate.
5. Da se naprosi vse slovenske časopise, da pišejo v prilogi kongresa in to stvar podprejo kakor največ mogoče.
6. Da se najde v Clevelandu zmoglo osebo, ki bo vodila domače priprave za kongres.
7. Da se za program kongresa pripravi tri referate in sicer:

I. VOJNA IN AMERIŠKI SLOVENC

Zdelo se nam je važno, da se najprej in predvsem govori in piše o lojalnosti ameriških Slovincov in o naših vsestranskih vojnih naporih ter sploh povedati kakor največ mogoče, da bodo v Washingtonu absolutno prepričani, da smo dobri in zanesljivi državljani in se zavedamo, da so naše dolžnosti za to deželo prve, preden povemo, kaj bi radi za Slovence v starem kraju in prosimo pomoč od Amerike.

II. POLOŽAJ SLOVENCEV V JUGOSLAVIJI IN ZAMEJNIM DRŽAVAM TER NJIH BODOČNOST

V tem referatu naj bi se obdelalo vse potrebno o položaju, trpljenju, zedinjenju in osvoboditvi, demokraciji, bodoči socialni uredbi in sploh vse potrebno glede stremeljenja slovenskega naroda in pravičnosti kot podlaga bodočega miru v Evropi.

III. POLITIČNA AKCIJA AMERIŠKIH SLOVENCEV

Ta referat naj bi vključeval

vse, kaj je naš namen storiti politično v prid Slovincem v Evropi ter kako naj bo ta akcija organizirana in kako najde sredstva za svoje delovanje.

8. Da se te referate poveri večim sposobnim osebam, ki delujejo kot ožji odbor, s predsednikom na čelu. V poštev pridejo v prvi vrsti prominentne osebe, kakor naši pisatelji, uredniki listov, voditelji večjih organizacij ter narodno zavedni duhovniki in vključen je tudi župan Lausche.

9. Da mora imeti celotni odbor skupno sejo vsaj enkrat pred kongresom.

Obračamo se torej med drugimi tudi do Vas za prijazno iskreno sodelovanje pri tem zgodovinsko važnem delu. Prosimo Vas, da čim prej odgovorite na to pismo in privolite k sodelovanju. Odgovor naslovite: Vincent Cainkar, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Z iskrenimi pozdravi,

Za pripravljalni odbor:

Vincent Cainkar, predsednik

Pri imenovanju odbora za resolucije se ni gledalo na versko ali politično prepričanje tega ali onega. Gledalo se je v prvi vrsti na izkušnost in narodno zavednost, kakor tudi nato, da so v teh odborih vse struje zastopane. Med temi, ki so bili naprošeni, da v odborih za resolucije sodelujejo in pomagajo, so tudi Rev. Trunk, Rev. Zakrajšek, Rev. Ambrozich, Rev. Urankar, John Germ, Mrs. Prislav, Mrs. Novak, Mrs. Erjavce, John Gornik, Leo Jurjevce, Louis Zeleznikar, John Zorman, John Jerich, Debevec, Jersin, Wedic, Zupan in drugi.

Ravno tako so v teh odborih: Cainkar, Molek, Vider, Kristan Zajc, Adamič, Rogel, Krapenc, Zbaničnik, Terbovec, Ermenc, Hudc, Sabec, Jontez in drugi.

Imena onih, ki so bili naprošeni, da v odborih za sestavo in pripravo resolucij sodelujejo in pomagajo, spridučejo, da je imel odbor pomožne akcije najboljši namen. To niso nikakoršne limanice. Želja odbora pomožne akcije je, da se vrši slovenski kongres z namenom, da se ustanovi POLITIČNA akcija. Tak kongres pa mora biti v resnici "SLOVENSKI" in ne strankarski.

Kar je bilo pred leti nazaj, moramo pozabiti. Delati moramo za bodoči obstoj in razvoj naše slovenske domovine in za naš trpeči narod onstran morja. Tega dela bi se morali oprijeti vsi Slovinci, brez razlike na prepričanje. Le tedaj, če bomo vsi skupaj nastopili in skupaj delali, bomo lahko rekli, da je to v resnici politična akcija ameriških Slovincov.

Vsemimo za vzgled našo pomožno akcijo. V odboru te akcije so katoličani in svobodni selci. Nobenega prepira ni. Vsi imamo samo en namen in ta namen je pomagati revnemu in trpečemu slovenskemu narodu v stari domovini. Bi se li ne dalo nekaj sličnega napraviti tudi v političnem oziru? Seveda se da. Prav lahko se to stori. Samo dobre volje in nekoliko ameriške tolerantnosti je treba, pa bo šlo.

Slovenec sem. Ponosem sem, da sem katoličan in kot tak si prepovem vsako vmeševanje v moje prepričanje ali blatenje mojega verskega prepričanja. Če sem v narodnem odboru in če sedim poleg koga drugega, ki ni mojega verskega ali političnega naziranja, še ni rečeno, da sem zatajil svoje versko prepričanje ali da sem se istemu izneveril. Ravno tako se niso izneverili svojemu prepričanju drugi, če sedijo pri isti mizi in če sodelujejo v istem odboru, kot sem jaz in drugi katoličani, kadar se

zboruje in dela za blagor in koristi slovenske domovine in slovenskega naroda.

V Ameriki imamo dve veliki in močni politični stranki, republikansko in demokratsko stranko. Voditelji teh strank so se med seboj kregali in prepirali, da je bilo strah. Ko so pa japonski "banditje" napadli Pearl Harbor, so voditelji teh strank kar naenkrat z napadi prenehali in postali samo Amerikanci.

Tudi mi Slovinci smo se med sebojno kregali in lasali, in o nim, katerim ta špas ugaja, se bodo lahko teh sredstev tudi v bodoče poslužili, toda za sedaj, v teh kritičnih časih, ko naš narod v starem kraju trpi in umira, bi pa moglo tudi med nami ameriški Slovinci nastati premirje. Vse prepire je treba opustiti. Nastopiti bi morali složno

in edinstveno. Spregovoriti morali odločno kaj želimo zahtevati za našo staro domovino in za našo peči narod.

Naš narod v stari domovini rad spregovoril, pa ne rad spregovorimo torej mi, ameriški Slovinci. Spregovoriti moramo in ne kot posamezniki in strankarji. Kot ameriški Slovinci, kot narod pa zameriti spregovoriti le potom močnega, nepristranskega, slovenskega - narodnega kongresa.

Z dušo in telesom sem pri kongresu, zato tudi apelirajo slovensko narodno miselnost vence in Slovenke širom sveta, da idejo za slovenski kongres s svojimi močmi pomagajo izvoliti delegate in da ga noštevilo kongresa udeležijo.

Joliet, Illinois.

UREDNIŠKA POŠTA

30. letnica društva "Kras"

Cleveland, Ohio. — Ako ravno se nahajamo v zelo resnih časih smo vseeno sklenili, da ne sme iti 30-letnica ustanovitve društva "Kras", št. 8, SDZ, neopaženo mimo nas, temveč, da isto proslavimo na bolj skromen in časi primeren način. To je način, da ne bo strica Sama nič prikrasalo v prepotrebni proizvodnji vojnih potrebščin, katere sedaj tako krvavo potrebujemo da z njim čimprej izvojujemo zmago nad črnim fašizmom, rušimo nacizem in izdajalski Japoncem, treh največjih sovražnikov svetovne demokracije, slovanstva in posebno naš Slovencev.

Zavedajoč se teh kritičnih časov je bilo mnenje članstva, da se prireja ne banketa, kateri je v takih slučajih, a v drugačnih časih na mestu in ne nobenega programa, temveč samo plesno zabavo. Ista se vrši v nedeljo 8. novembra v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Pričetek ob 7:30 zvečer. Godba izvrstna.

Naše članice nam bodo pripravile nekaj okusnega prigrizka, za drugo smo člani že tudi preskrbeli. Vstopnina je malenkostna 40 centov.

Ker so veselice in druge enake prireditve pri našem društvu zelo redke, upam, da bo naše članstvo to upoštevalo ter se udeležilo te skromne proslave 30-letnice ter s tem nam in sebi pripomoglo do moralnega uspeha. Vabljeni je tudi članstvo drugih bratskih društev, da nas ob tej priliki obiščete, za kar vam bomo prav hvaležni.

Na svidenje!

Joško Jerkič,

tajnik.

Slovenska sekcija za Ruski vojni relief

Cleveland, Ohio. — Danes živimo v časih, ko se pomikamo precej hitro v ono dobo, ko bodo govorila samo dejanja, ne pa diplomatske lepe zvoneče besede in obljube. Dejanja in ne lepe besede in obljube, bodo resila svet pred polomom in razsulo. Danes ne štejemo več kaj si ti bil, ali kaj si delal, ampak kaj delaš danes, ko divja vihar vojne po vsem svetu, danes, kot še nikoli so potrebna dejanja od strani tistih, ki si hočejo ohraniti svojo hišo in svojo deželo svobodno in demokratično.

Rusi kažejo s svojimi dejanji, da nimajo je svoboda na svoji lastni zemlji in v svoji lastni hiši več vredna, kot njihovo lastno življenje, ker življenje jim je brez pomena pod nacijsko strahovladavo.

V naslednjem podajam ime, na in vsoto, ki je bila darovana

na Rusko vojno pomoč. Danes li so sledeči: Slovenska delna Zveza, \$100.00, John nard \$10.00; po \$5.00 (dva "Naprej" št. 5 SNPJ. (dva delegata za Slov. kongres Mary Stucin, Local 45 (dva \$3.00; po \$2.50 (dva \$2.00 Frances Rotar, Bratovich, Frank Oker, Zavrli; po \$1.00 Chas. B. Josephine Valenčič, Jakob lan, Jos. Cratlić, Betty Anton Kutchma in Pavel — Skupaj v tem posetu \$143.00.

Slovenska sekcija za vojni relief priredila dne 22. novembra v Slovenskem domu s sodelovanjem naših turnih društev in posameznikov prireditve v korist vojnega reliefa.

Peyski in dramski zbori prostovoljno odzvali na vabilo, da sodelujejo pri tej prireditvi, ker se zavedajo, da je na Ruski fronti pomoč potrebna, ker Rusi se borijo za svobodo in demokracijo, kar imajo in če bodo Rusi, potem bo tudi boljša za nas v Ameriki, najslabša pa za naše sorodnike in prijatelje v stari domovini, ker to zgodi bodo sužnji na Nemčije, kolikor jih še živih...! Danes je dolžnost, da pomagamo brez ozira na njeno politiko, Rusija — taka ali taka — vanska je!

Torej določite že danes boste šli za gotovo dne 22. novembra, 1942 v Slovenski dom na St. Clair Ave., imeli boste par ur duševnega žitka in obenem pomagali tistim, ki je velikega pomena na slovenske in Slované na Rusiji. Ker danes se gre za bitko za svet, gospodari svoje lastne šie in svoje dežele.

Kaj delajo Nemci, na skem, češkem in jugoslovanski nam daje jasen pogled v hovo kulturo, poštenost in lizacijo! Iztrebljenje kolikor Slovanov in tega svet vabljene vsi, ker se gre na nas vseh, da se vdeležite prireditve v nedeljo popoldne 3:30, to je na 22. novembra, na svidenje!

Za R. W. Relief Slov. Sec. J. S.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Urednikova pošta

malega zraste veliko

— Ireland - Collinwood, Ohio. — Pregovor pravi, da iz malega zraste veliko, in to je tudi naša mladina. Mlada drevesa se dajo vporabiti eno ali drugo smer, pa ne zrastejo vsa ravna. Ravno tako je z mladino, če dopusti, da dela po svoji volji, mnogo zavozi na napačno pot, odkoder dostikrat ni izhoda.

Kotorej je dobro, da jo vodi po pravi poti, dokler je mlada, se pokorna in upošteva navodila. Če resnici je ne moremo vedno voditi doma, treba ji je dati neke razvedrila in zabave. Ako ji dovolite, bo skušala sama iti in mladina gre po svojih potih, ki jo pota različna.

Kaj v Clevelandu imamo slovenske dvorane, ki so na razdaljo enim kot drugim v zabavne ali druge vrste in večkrat brezplačno. Tu se poučuje slovensko pisavo, čitanje, itd. Opisati za enkrat pa nam o mladinskem pevskem druženju na Waterloo Rd., kjer se mladina uči slovenske pesni, enkrat na teden. Mnogi imajo to slovensko pesem že pod oblastjo, to je, da lahko zapojejo slovensko petje. Zato bi radi vam pokazali kaj se naučili v preteklosti.

Prigledali bomo svoj koncert 15. novembra v Slovenskem pevskem domu na Waterloo Rd., pod vodstvom g. Louis Seidman. Upam, da ste bili še vedno veseli in zadovoljni, kadar ste posetili njih priredbe.

Prigledite tudi sedaj in dajte tej mladini podporo in veselje do učenja slovenske pesmi, ker bodo takrat kralu utihnile, če se starši ne bodo bolj zanimali za zbor. Če se zelo slabo obiskane in ne pridejo na obzorstvo se prebrskajo odboru, ki pa vsega ne more storiti.

Kotorej, pridružite se in razprostrite vse vam poslane vstopnice na listke, da ne bo trud zaman. V združenju je moč, naredimo nekaj svojjo dolžnost v korist doma in da se nadaljuje z vajenjem in slovensko pesem!

Jerry Pike.

Oglašajte v --- Enakopravnosti

Na potu proti Tokiju

Na gornji sliki vidimo ameriško vojaštvo na Aleutskih otokih, ki je opremljeno kraj s kačipotom, na katerem je označeno, da je že 2640 milj razdalje do Tokija.

General Marshall pred senatnim odborom

Nedavno je nastopil pred senatnim odborom general Marshall, ki je izpovedal svoje nazore o vpoklicu 18 in 19 let starih fantov v vojaško službo.

Gumij in gazolina

Gumij iz gazolina sta v mnogih pogledih tako ozko spojena da eden vpliva na drugega. Oboje pa moramo imeti, da vodimo moderno vojno. Gazolina goni milijone privatnih in komercialnih voz — in ti se premikujejo na gumiju. V Združenih državah imamo približno 27 milijonov privatnih avtomobilov, skoraj 5 milijonov tovornjakov, več kot 150.000 busov. Truki in busi sami obrabljajo po 35.000 obrobov vsak dan. Izgubljali smo strašno količino dobrega gumija vsak dan, mnogo tega vsled hitrega vožarjenja.

Edini poštini in praktični način, da preprečimo katastrofalno primanjkljaj gumija, je omejiti oziroma racijonirati rabo gazolina. Racioniranje gazolina širom vse dežele začne o-

koli 22. novembra. Hitro vožarjenje se je že prepovedalo, ker je bila določena največja brzina 35 milj na uro za vse avtomobile v Združenih državah, razun za truke in buse z rednim urnim redom. Ti pridejo pod omejitev brzine še le 15. oktobra. Nižja brzina daje več milj na galon in vsled prištednja na obrabljanju vsaj 40 odstotkov več milj rabe za obroč.

Domača fronta XXVI

Naša borba proti osišču je začela novo poglavje in je sedaj druge vrste borba od one v prvih mesecih po začetku vojne. Spremembe se lahko vidijo na borilnih frontah, kjer naše čete v zraku in na tleh si izbirajo svoj lastni čas za napadanje sovražnika, in se lahko tudi vidijo na domači fronti, kjer smo se prilagodili trdnemu, stalnemu pogonu, ki je potreben za zmago.

Prva doba, ona takoj po Pearl Harborju, je bila čas velikega napora in velikega doseganja, pa tudi čas precejšnje zmešnjave. Vojni napor je tu pa tam zaostal. Surovine niso držale koraka z izgotovljenimi materijali. Bilo je premalo izurjenih delavcev za nekatera nova vojna dela in zato je bilo treba začeti z velikim programom izvežbanja. Tovarne, ki so bile napravljale blago za civilno prebivalstvo, so se zapirale, da se pripravijo za izdelovanje vojnega blaga. In pričljali smo vedno več hrane in drugih svojim zaveznikom in svojim vojakom.

To vse je začetkoma povzročalo precej zmede. Čas zmede pa je v glavnem minul. Sedaj smo v stanju posvečati več časa pripravljanju načrtov, primerni razdelitvi onega, kar imamo, prizadevanju, da s pomočjo racijoniranja dosežemo, da stvari trajajo dalje in sežejo dalje in da potom primerne razdelitve razpoložljivih zalog bodo iste čim dalje mogoče zadostovale za pričakovane potrebe.

Na primer: mesa potrebuje- mo več kot kdaj poprej. Naša

vojaška in naši zavezniki potrebujejo velike zaloge mesa — okoli 6 milijonov funtov. Civilno prebivalstvo samo bi letos vzelo 21 milijonov, ako bi le moglo, ali naša skupna zaloga je le 24 milijonov funtov mesa. Ta razlika med zalogo in potrebo pomenja, da se mi doma bomo morali zadovoljevati s tem, da dobivamo po 2 in pol funtov mesa na teden za vsako osebo. Ta količina pa je ravno toliko, kalikor smo povprečno jedli v zadnjih 10 letih. Primerja se lahko z enim funtom za Angleže, 12 unč za Nemce, 5 unč za Belgijce. Zraven pa imamo obilne zaloge perutnine, sira in suhega fižola za primerno prehrano.

Mi na domači fronti smo še vedno potrebni s stvarmi, ki morajo prispevati k zmagi. Ne le da moramo biti bolj varčni s tem, kar imamo, marveč moramo tudi prihraniti in nabirati one stvari, ki smo jih poprej odmetavali kot ne več potrebne.

Danes imamo določen seznam materialov, ki jih moramo reševati iz smetišča in nabirališča odpadkov. Najbolj važni odpadki so seveda kovine in gumij. Ta seznam pa ni nikakor končno ustanovljen. Kakor vojna nadaljuje, utegne biti in bržkone bo še drugih stvari, ki bodo ravno tako nujno potrebne. V sedanjem trenutku pa so naše vojne industrije najbolj lačne za sledeče odpadke:

1. Staro železo — Pol vsakega tanka, razoročar, trgovske ladje in tope, ki jih naše tovarne izdelujejo, je deloma napravljeno iz starega železa, kakršno smo nekaj smatrali kot malo- ne brez vsake vrednosti. Industrija jekla je tako urejena, da rabi 50 odst. litega železa (pig) in 50 odstotkov starega železa (scrap) za izdelovanje jekla, ki je temeljni material moderne vojne.

2. Baker, med, cink, aluminij in svinec — Vseh teh kovin nimamo v zadostnih količinah. — Vse so nujno potrebne za izdelovanje municije. Potrebne so za bombe, granate, patrone, puške, mitraljeze in za fine mehanizme velikih topov. Gradite- lji ladij in letal jih potrebuje- jo.

3. Gumij. — Ta je najhujši primanjkljaj Amerike. Danes one dežele, od koder je nekaj prihajalo približno 97 odst. gumija za ves svet, so zasedene od Japoncev. In oni ostanejo tam, dokler jih ne zapodimo. Amerika mora prihranjevati svoj obnošeni gumij in odrekati se gumijevih predmetov, ki niso skrajno potrebni, da nabere- mo nekoliko sto tisoč funtov, ki jih brezpogojno potrebujemo.

4. Kuhinjske masti — Vsako leto ameriške gospodinjice meče-

jo proč kaka dva milijona ostan- kov in odpadkov kuhinjskih mas- ti. Ta snov pa služi za izdelo- vanje glicerina in glicerina se rabi za razstreljiva. Dandanes se vsaka gospodinja poziva, naj prihranja vse te masti, tako da imamo obilno zalogo za glicerin, ki je poceni.

5. Cunje, manila vrvi, žaklji. — Teh snovi potrebujemo ved- no več. Velik del naše zaloge jute in lanu je bil nam odrezen. Cunje, s katerimi preobremenjena tekstilna industrija nas ne more zadostno zalagati, se potrebu- jejo v delavnicah strojev in pri strojih samih. Ti materijali se tudi rabijo za prevažanje muni- cij na veliko kakor tudi za žak- lje peska in za izolacijo.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-
barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender-
je. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDCE
Glenview 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelenc Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENDicott 9181
Gulf Refining Gas Station
zvršujemo tudi prvovrstna po-
pravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovejšo na-
pravo za mazanje avtomobilov. Delo
garantirano. Se priporočamo.

RAZNO
**Pozor, hišni gospo-
darji!**
Kadar potrebujete popravila
pri vaših poslopjih, pri strehi,
žlebovih ali fornecih, zglasite se
pri **LEO LADHA**, 1336 E. 55
St., HE. 7740.

KREMZAR FURNITURE
Trgovina s pohištvom in vsemi
potrebčinami za dom
6405 ST. CLAIR AVE.
ENDicott 2352 Cleveland, Ohio
3663 PEARL AVE.
Lorain 7147 — Lorain, Ohio

RESTAVRACIJE
White City Lunch
JOHN SUSTARSIC, lastnik
623 E. 140 St.
Fish Fry vsak petek večer in ob
sobotah kokošja večerja. Godba igra
vsak petek in soboto večer.

NAPRODAJ

je hiša, v katero se lahko ta-
koj selite.
V Collinwoodu je hiša za 2
družini, 10 sob, vse v najbolj-
šem stanju. — \$1,500 takoj.
drugo na mesečna odplačila.
Zgoraj je stanovanje prazno.
V bližini East 185th St., hiša
s 4 sobami. Vse moderno. — Se
proda po zmerni ceni.
Za vsa pojasnila se obrnite na

Ed Kovač
960 E. 185 St.

POPRAVLJANJE UR
Vse delo je jamčeno
48-urna posluga
Popolna zaloga kovinastih in drugih
zapetnic za ure.
SHRIVER'S—60 Old Arcade
CH. 2135—pod Euclid stopnicami

Mali oglasi

Odda se

v najem za majhno družino štiri
sobe; kopalnica in klet; vpraša
se na 1045 E. 61 St.

Za na farme

v Geneva, Ohio, kjer so vse
udobnosti mesta, se išče takoj
starejšega moža ali pa zakonsko
dvojico za oskrbnitvo in lahko
delo. Pišite na J. F. PERKO,
18215 Roseliff Rd., Cleveland,
Ohio, telefon: KEmore 1277.

Proda se

ali pa odda v najem zidano hi-
šo, nahajajočo se na 27000
Lakeland Blvd., Euclid, O. —
8 sob, za eno družino. 7 akrov
zemlje in hlev. Za podrobnosti
se zglasite pri **MIKE PODBOY**,
546 E. 152 St.

Fantje in moške!

V naši trgovini dobite vedno
najboljše spodnje perilo, srajce,
ravate, klobuke in druge stvari.
Izdelujemo obleko po meri.

JOHN MOČNIK

772 East 185th St.

ZAVAROVALNINO

za hiše, pohištvo in avtomobile
vam preskrbi
MIHALJEVIČ BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na pohištvo za
vsoto \$1000 vas stane le \$5.00
za tri leta.

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave. vogal E. 68 St.
Prescription specialists
Zastoj pripravljen na dom
ENDicott 4212

Zahvala

Spodaj podpisana se tem po-
tom iskreno zahvaljujeva Mr.
Antoni Grdini, Mr. Joe Svete in
sinom, v Lorain, O., Rev. Kazi-
mirju Zakrajšek, pevskega zboru
"Slovan", društvu "V boj"
št. 53 S. N. P. J., Johnu Zalar-
ju za kek, sorodnikom in prija-
teljem, in vsem, ki ste prišli in
se udeležili najine 50. letnice
Lepa hvala tudi najinim hčer-
kam in zetom, sinom in ženam,
ki ste vse za naju z veseljem na-
pravili.

Hvala tudi kuharici Mrs. Gor-
janc in vsem, ki ste pomagali
na en ali drugi način.

Se enkrat vam vsem skupaj,
hvala za udeležbo in darila!
Ostaneva vam hvaležna
Matija in Franca Smith.

GROZDJE IN MOŠT

MOŠT — \$25 sod

PRIPELJANO NA DOM

BREZPLAČNO

Izvrstno grozdje in mošt

MORRIS COHODAS

Geneva, Ohio

Ako želite podrobnosti pokličite
KEmore 0138; po 7. uri zvečer,
pokličite MULberry 2965

Zavarovalnino

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.

Pokličite:

ENDicott 0718

Oglašajte v --- Enakopravnosti

SLAVJE TRIDESET LETNICE

DRUŠTVA KRAS,
št. 8 SDZ

V NEDELJO 8. NOVOBRA
ob 7.30 uri zvečer

v Slovenskem domu na Holmes Ave.
PLES IN PROSTA ZABAVA
Igra izborni orkester. Vstopnina 40 centov.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Napoleon odide, z minstrom za petami. Sam pri sebi brunda med zobmi in je srečen da se more vrniti k svojim načrtom, spisom in papirjem, k svoji veliki, žarki radosti.

Kakor je rekel Mariji Walewski; delo ga ne utruja. Nikjer se ne počuti bolje kakor v svoji, s papirji napolnjeni pisalni sobi, kjer koraka s pobešeno glavo sem ter tja, skrivaje roke pod polami suknje, in narekuje Menevalu ali Maretu, ki sedita za svojima mizama in piše-ta, vročno, brez miru, s krčem v prstih. Tam se čuti Napoleon na vrhuncu.

Gospod de Segur ima prav. Sveče na cesarjevi mizi bodo ugasnile šele ob jutranjem svitu.

Marija Walewska

"Samo vas sem videl, samo vas sem občudoval, samo po vas hrepenim! Hitro mi odgovorite, da potolažite moj nestrpni žar."

To pismo, napisano z naglo, skoraj nečistljivo pisavo, je bila našla Marija Walewska doma, po vrnitvi s plesa, ki ga je bil priredil knez Józef Poniatowski v proslavo cesarjevega prihoda v Varšavo. Vrgla ga je v ogenj. Kaj je Napoleon neki mislil, s kakšno žensko ima opravka?!

Legla je v posteljo, pa ni mogla zaspati. Zdal je cesarja zaničevala, studil se ji je. Ona, ki ga je prej tolikanj občudovala in si ga delala za junaka, ona, ki je bila hitela v Bronje na pošteno postajo, da bi ga vsaj za trenutek videla, ko se je peljal mimo, ona, ki mu je ob njegovem vkorakanju v poljsko glavno mesto v globoko izrezani obleki metala cvetlice z balkona, čeprav je bilo dvajset stopinj mraza! ... Vzdignil je bil oči do nje, se ji nasmehnil s svojim

očarljivim smehljajem in v dolg pozdrav vzel kučmo in kunjega krzna z glave. ... Mislila je, da bo od veselja umrla.

In zdaj jo je žalil. Prisegla si je, da ga ne mara več videti.

Vse to se je godilo januarja meseca leta 1807. Podjarmljena in razkosana Poljska se je bila po pruskih porazih vzdignila kakor ena duša in en glas ter vriskaje pozdravila osvoboditelja. Milijon ljudi je tvoril Napoleonu spremstvo, kakršnega težko da bi še kdaj imel kak osvajaalec. Čeprav je bil ves prevzet od svojih političnih načrtov, mu je šlo pobožno drhtenje tolikih src, ki ga je čutil okrog sebe, vendar do živga.

"To je narod, bogme," je rekel Durocu, "vreden da se človek zavzame zanj."

Drugi dan je na veselici kneza Józefa srečal Marijo Walewsko. Ko so mu jo predstavili, je obstal pred grofico, ki se je globoko priklonila, ter izrekla stavek, katerega v svoji zmedenosti ni razumela. Nato je šel dalje. Dvakrat se je ozrl, da bi si vtisnil sliko nežne žene v spomin. Okrašena s poljskimi barvami, si je pritiskala eno roko na prsi, kakor da bi hotela potlačiti silno razbijanje svojega srca.

"Kdo je?" je vprašal Napoleon.

Bila je rojena Laczinska, in sicer ne slavne, zato pa štiri ali pet stoletij stare poljske rodbine, ki je bila drugače revna. Ker je bil oče mlad umrl, je mati gospodarila na siromašnem posestvu, kjer je živela s šestorico otrok. Petnajstletna je prišla Marija iz zavoda, v katerem se je bila naučila francoščine, nekaj godbe in plesanja. Bila je plaha, ubogljiva, dokaj

romantična, zelo pobožna in prevzeta od globoke ljubezni, ki se je delila v dvojnem češenju: do Boga in do strte domovine, ki ni mogla več veljati za narod. Morda bi bila stopila Marija v samostan, če bi jo bili prepustili njenemu nagnjenju. Toda mati je pazila. Vlastelin tistega kraja, grof Anatazij Colonna Walewski, je bil Marijo opazil in je prošil za njeno roko. S svojimi 70 leti je bil pač žalosten snubec ta takšno mlado dekle. A zveza je bila v vsakem oziru ugodna. Walewski, odcepek rimskih Colonnov, so ena izmed knežjih rodbin na Poljskem. Njihovih bogatih gozdov in zemljišč je bilo za celo pokrajino. Gospa Laczinska je bila kar oslepljena. Marija ne. Branila se je, prosila, jokala in odnehalala šele, ko je mati nazadnje zbolela za mrzlico, ki jo je zvržala na žalost zaradi hčere. ... Marija se je vdala v usodo.

Prva leta tega zakona so bila minila brez radosti in brez posebnih dogodkov. Zakonca sta živela zase na walewškem gradu, in mlada žena je brala, obiskovala reveže ter služila možu za tajnico. Grof, ki je bil zelo častit, strogo naven mož in vroč domoljub, je bil do nje poln dobrote. Toda veselja in zabave ni imela prav nobene. Izza delitve Poljske Walewski niso več sprejemali in tudi sami niso zahajali v družbo. Šele Napoleonovo bližanje je pripravilo grofa do tega, da se je vrnil v Varšavo in spet odprl svojo hišo.

Ko se je Marija Walewska zjutraj zbudila, je dobila novo poslanico. Namesto da bi jo odprla, jo je dala brez kakršnega koli pojasnila vrniti tistemu, ki jo je bil prinesel.

Toda zvonec pri vratih se je skoraj nenehoma oglašal. Obisk za obiskom je prihajal ter polnil čakalne prostore. Prišli so Poniatowski, najslavnejši velikaši, Talleyrand, Duroc, Maret in Savary.

Nikogar ni hotela sprejeti. Mož je pa terjal, naj pusti vsaj Poljake predse. Tedaj je privolila, da za trenutek sprejme kne-

za Poniatowskega. Grof ju je justil sama.

Jožefu Poniatowskemu, junaku bojev za neodvisnost, je bilo skoraj petdeset let. Bil je velik, močan mož rdečega obraza, voljak, ki ženski sramežljivosti ni prisojal Bog ve kakšnega pomena. Vsaj Marija Walewska ga je poznala doslej samo z njegove širokoustne strani. To jutro ga je prvič sprejela kot resno osebnost in kot državnika. Umerjeno, a tem odločneje ji je razlagal, da morajo vsi Poljaki v vsem ustrezati k novemu življenju. Podoba je bila, da ga Marija ne razume. Govoril je dalje ter vroče slikal trpljenje naroda in njegovo žarko upanje v rešitev. Nazadnje je pred njo razgrnil prošnjo, ki so jo bili podpisali on in vsi člani provizorne vlade in v kateri so jo preprosto in odkrito zaklinjali, naj se ne odeza Napoleonom želim:

"Madame, ženske so imele v vseh časih velik vpliv na svetovno politiko. Zgodovina najstarejših kakor tudi novejših časov nam potrjuje to resnico. Dokler so moški podvrženi strastem, toliko časa boste ve, spoštovane dame, ena najmočnejših sil.

Da ste mož, bi bili žrtvovali svoje življenje vredni in pravični stvari domovine. Ker ste ženska, ji ne morete služiti s tem, da bi jo zaslanjali s svojim telesom. Vaša narava se temu upira. A zato so druge žrtve ki jih lahko doprinesete in ki si jih morate naložiti, tudi če bi vas bolele.

Ali mislite, da se je Estera iz ljubezni vdala perzijskemu kralju Ahasverju? Ali groza, s katero jo je navdajal v tolikih meri, da je že od njegovega pogleda omedlela, ni bila dokaz, da v tej zvezi ni moči govoriti o neki nežnosti? Žrtvovala se je, da je rešila svoj narod, in njena slava je prav v tem, da ga je rešila.

Naj bi nam bilo dano, da bi mogli isto trditi tudi v vašo slavo in srečo."

Kakšna čuvstva je morala zbuditi ta nenavadna prošnja prvih mož njene dežele v osemnajstletni ženi, ki je bila sama,

brez svetovalca, in ki je strastno ljubila domovino! Obračali so se do nje kakor do junakinje; potrjevali so ji, da je sreča ali nesreča vsega naroda na nji. Toda njena čednost se ni dala spraviti v zablodo. Poniatowskega je odslavila z neodločnimi besedami:

Odsel je samo z obljubo, da pride tisti dan k Talleyrandu na večerjo, katere se je hotel Napoleon udeležiti le s pogojem, če najde tam grofico Walewsko.

Ko je prišla, je bil cesar že tam. Šel ji je naproti jo spoštljivo pozdravil, jo spremlil do stola, sam pa obstal pred njo in jo vprašal, kako se počuti:

"Zbudili so mi strah, madame, da vam ni dobro. Veseli me videti, da ste se opomogli."

Ta krotkost in vljudnost jo je očarala. Pomirila se je. Pri obedu je postalo celo skoraj dobre volje. Sedela je zraven Duroca, Napoleonu nasproti, in z utripajočim srcem poslušala cesarja, ko je govoril o Poljski ter zadajal vprašanja o njeni zgodovini. Toda vselej, kadar je srečala njegove oči, ki so se bleščale s čudnim žarom, je odvrnila pogled.

Obed je bil kratek. Napoleon je kmalu vstal, ponudil Mariji Walewski komolec in jo odvedel pazaj v salon. Nato se je odstranil in ni prišel tisti večer več na izpregled.

Toda Duroc, zaupnik velikega moža, se je vrnil in se ni ganil od Marije Walewske. Drugo jutro ji je na spoštljiv, izbran način, ki je ni žalil. Vsi so se bili zakleli, da ju puste sama. In tako se je višji dvorni maršal odločil ter opravil svoje naročilo.

Resno in spoštljivo je povedal Mariji Walewski, da misli Napoleon samo nanjo in da more samo ona prinesiti njegovemu, od skrbi utrujenemu duhu mir. Kaj pa zahteva? Prijateljstvo in zaupanje. Slava ga dela osamljenega. Zgolj častihlepe in sovrastvo ga obdajata, kamor koli se ozre. On, Duroc, ki cesarja dobro pozna, je lahko porok, da je vreden nagnjenja plemenitega srca in da ga bo znal tudi vračati.

Nato ji je izročil cesarjevo pismo. Ko se ga je branila sprejeti, ga je sam odprl in ji ga čisto tiho prebral:

"So trenutki, ko zanos tlači človeka, ako je prevelik. To čutim zdaj. Kako bi bilo moči pomiriti srce, ki gori v ljubezni in komaj čaka, da bi se vam vrgli k nogam! Oh! Če bi hoteli! ... Samo vi bi lahko odstranili ovire, ki naju ločijo. Moj prijatelj Duroc vam bo ugledil pot.

Pridite, pridite! Vse vaše želje se bodo izpolnile. Vaša domovina mi bo draga, če boste imeli usmiljenje do mojega uboge srca.

Grofici je planila kri v obraz. Torej je bilo resnica, kar so ji spet ponavljali? In Napoleon se je hotel le tedaj zavzeti za usodo Poljske, če se mu ona preda? Saj je sam priznaval. Naslonila je glavo v dlani in dolgo premi-

šljevala. Ko je znova vzdignila čelo in pogledala Duroca, je bila videti vsa izpremenjena. Privolila je v to, da se žrtvuje. Ko se je pa višji dvorni maršal poslovil, da obvesti cesarja, je bruhnila v dolgo, strašno ihtenje.

Skoraj celo uro je ostala sama. Vsakršen šum okrog nje je bil zamrl. Zrak v slabo razsvetljeni dvorani se ji je zdel dušeč. Odprla je okno, se naslonila na okensko polico in dolgo sopla nočni zrak, ter strmela na slavnostno Varšavo, po kateri je ljudstvo plesalo na križiščih pri svetlobi smolnatih plamenic.

Mahoma je stal Duroc zraven nje. Prijel jo je za roko in jo zavel v debel kozuhovinast plašč: cesar jo pričakuje v veliki palači. Rekla ni niti besedice, a mehanično je šla z Durocom. Sedla je v voz, stopila spet iz voza, šla po velškanski, s slikami okrašeni ga-

leriji in stopila nazaj lon. Tam se je spustila — Zda jci je slišala, zaprla vrata, in potem čal pred njo neki mstrastno poljubljal ro-

Bil je Napoleon. Zda ji je, da je prišla, danj in da mu hoče s vzočnostjo lajšati to ki je polno opravkov tako da ga komaj zma-

Vstal je, ji snel plaščolan ter sedel k nji. ma se je sklonil naprej, poljubil. Poskočila je la k vratom. On je bil ši, obrnil je ključ in vil v žep. Nato jo je ali bolje, odnesel nazaj valniku.

(Dalje prihodnje)

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

ZAVESE

Tu si lahko izberete šnekoli vrste zaves, imamo v zalogi nad 300 različnih ZA POPRAVILA NE RACUNAM

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave.

ENDicott

Vprašajte za Jennie Hrovat

MASONIC HALL

10.-19. nov.

Svetovna najstarejša odrska produkcija

Black Hills PASIJOJSKA IGR JOSEPH MEIER

109 oseb - 700. leto - Emina tura Prodaja sedežev sedaj: WM. TAYLOR SONS & CO. ARCADE Ob večerih in nedeljo pop. 2.75, 2.20, 1.65, 1.10, 83c, 55c. Pop. dnevnice: nedelje, 1.65, 83c, solarji 25c. V vseh cenah je vključen davek; pop. 2.15, večer 8.15.

POZOR, PROSIMO!

Pričenši v ponedeljek, 9. novembra, 1942 naša trgovina odprta od 9.30 ure zjutraj do 10.30 ure zvečer.

Vojna industrija je odtegnila od nas nekaj uposljenosti. Prosimo, bodite potrpežljivi, sodelujte in bodite patriotični.

Nakupite si zgodaj

John E. Cass Ph. C.

LEKARNAR

Vaš lekarnar preko 35 let

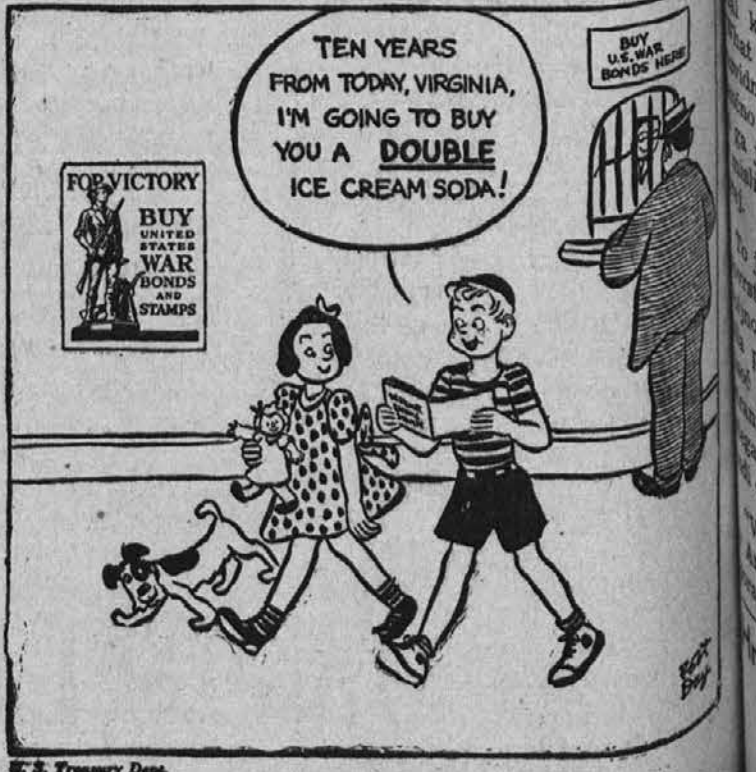
797 East 185th St. — IVanhoe 2877

Mix Lemon Juice
AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS
Money Back — If This Recipe Fails
Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pain—have found that by adding two tablespoons of Allenru to one tablespoonful of lemon juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago, etc.

RED — ITCHY — SCALY ECZEMA
Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!
First applications of wonderful soothing medicated Zemo—a doctor's formula—promptly relieve the intense itching soreness and start at once to help heal the red, scaly skin. Amazingly successful for over 30 years! First trial of marvelous clean, stainless liquid Zemo convinces! All drug stores. Only 35¢.

ZEMO

Na sliki vidite osebe, ki imajo glavne vloge v igri "Sirotica Eva," ki jo vprizori dramski zbor "Abrašević" v nedeljo, 8. novembra, na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Vlogo "Sirotice Eve" igra Danica Hrvatin, ki je dobro poznana na pevskem in igralskem odru. Pričetek igre bo popoldne ob 3.30 uri, zvečer se pa zabava nadaljuje s plesom. Polovico prebitka se bo darovalo v sklad za Ruski vojni relief. Cenjeno javnost se vljudno vabi na čim večji poset.